

Masopustní hra pro malé i velké

Začínáme v pátek 12.2., končíme nedělí 21.2.2021 ve 24:00. ;-)

Právě probíhá masopustní období, které je známé průvody v maskách, hodováním a veselením se. To vše totiž probíhalo až do popeleční středy, kdy začal půst. Ten byl až do Velikonoc.

Pojďte si s námi připomenout tuhle veselou tradici nejenom na stránkách školy, ale i procházkou.

Na cyklostezku jsme opět rozmístili hru. Tentokrát je nejen zraková, ale také hmatová. Poznejte, co je v pytlíčku (pouze přes látku), doplňte do políček tajenky s obrázky (stejně jako jsou na pytlíčku) a budete vědět kus pranostiky. Pak už pro vás nebude problém vyluštit druhou tajenku.

**Bude-li v úterýneb v středu (Popeleční)
.....tehdy celý půst větrný bude.**

Doplňnou pranostiku se jménem (datem, časem, počtem účastníků hry a dalšími podrobnostmi jaké vás napadnou 😊) nám hoďte do schránky. Až se vrátíte do školy, odměna vás nemine.

Mějte se hezky a budeme se těšit na odpovědi.

Vaše vychovatelky 😊

P.S. Než vyrazíte do terénu, nezapomeňte si vytisknout křížovky a otázky.

A jak to bylo dříve? Malá ukázka z knihy – TRADIČNÍ ČESKÝ ROK s ilustracemi Josefa Lady.

MASOPUST

od svátku Tří králů do masopustního úterý

Masopust (fašank, končiny, ostatky) bylo dříve slavnostní období, které probíhalo ve znamení bujarého veselí a hodování. Začínalo den po svátku Tří králů a končilo v úterý před Popeleční středou. Datum Popeleční středy vyhledáte tak, že od pondělí toho týdne, ve kterém vychází Velký pátek, odečtete 40 dní. Jedná se tedy o svátek pohyblivý a trvá různě dlouho. Každý rok jeho začátek připadá na jiné datum, protože závisí na termínu Velikonoc. Dnes se masopustem rozumí nejveselejší a nejoblíbenější poslední tři dny před Popeleční středou, na které navazuje doba šestitýdenního půstu. V době masopustu se lidé radují, vaří vydatná jídla, pořádají se zabijačky, hostiny, zábavy, svatby a mimořádně pestré průvody masek.

V dřívějších dobách probíhala hlavní příprava na masopust ve čtvrtek před masopustní nedělí. Tomuto dnu se také říkalo **tučný čtvrtek** neboli „tučňák“, kdy se dělaly zabijačky, k obědu se zpravidla podávala vepřová pečeně a nesměl chybět dostatek piva a domácí pálenky. Lidé v tento den jedli a pili co možná nejvíc, protože věřili, že jedině tak budou celý rok plni síly.

Lidové pranostiky

Krátký masopust – dlouhá zima.

Konec masopustu jasný – len krásný.

Jaké je masopustní úterý, taková bude Velká noc.

Je-li rybník na masopustní úterý zmrzlý, bude neúroda celý rok.

Hlavní a nejoblíbenější zábava začínala o **taneční neděli**, kdy se pekly masopustní koblížky a koláče. Rodina se vždy sešla k hojnému a vydatnému obědu, po kterém začínaly velké přípravy na odchod k muzice. Ta většinou vyhrávala na návsi už od oběda a zvala lidi k veselici. V hospodách se pak tancovalo a hodovalo až do rána. Stejně tak tomu bylo i na **masopustní pondělí**, které bylo také ve znamení zábavy, zpěvu a tance. Někde se zábavy konaly přímo na návsi a v mnoha vesnicích se pořádal „mužovský bál“. Na tom ale mohli tancovat jen ženatí muži a vdané ženy, zatímco svobodní mohli jen přihlížet.

Vyvrcholením radovánek bylo **masopustní úterý**. Na tento den si každý připravil nějakou masku do průvodu maškar, který byl ve znamení rozpustilosti a veselí. Mezi nejoblíbenější kostýmy patřili medvěd s medvěďákem, kobyla, šašek nebo bába s nůši. Pestrobarevný rej masek a postav v převlecích procházel i s muzikou vsí a obcházel domy, u kterých se zastavil, zahrál několik písniček a každá hospodyňka si zatancovala s medvědem, aby byla ona i celé hospodářství při síle. Odměnou pak maškary dostaly nějakou pochoutku (např. masopustní koblížky, slaninu, jitrnice), kořalku nebo pivo, a když obešly všechna stavení zamířily do hostince na zábavu.

Nevázané veselí končilo přesně o půlnoci, kdy ponocný zatroubil na roh. Pro lidi to bylo znamení, aby se rozešli do svých domovů, protože začínala Popeleční středa a s ní předvelikonoční období půstu. Často se masopustní veselí zakončilo „pochováním basy“ a bylo spojeno s divadelním představením, které znamenalo konec všech radovánek a toho, že si basa následujících 40 dní nezhraje.

Masopust držíme,
nic se nevadíme,
pospolu.
Proč bychom se hádali,
když jsme se tak shledali
pospolu?

V dobrém jsme se sešli,
rádi jsme se našli,
pospolu.
Dříve než se rozejdeme,
ještě sobě připijem
pospolu.

